

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2013. évi június hó 7. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt **I.rendű vádlott és 2 társa** ellen indult büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 6.B.200/2012/46. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

- a I.rendű vádlottal szemben alkalmazott vagyonekobzás összegét 15.000.000 (tizenötmillió) forintra mérsékli;
- III.rendű vádlottvonatkozásában az előzetes mentesítést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi I.rendű vádlottat, hogy fizesse meg az államnak a másodfokú eljárásban felmerült 6.000 (hatezer) forint, míg II.rendű vádlottat, hogy fizesse meg az államnak a másodfokú eljárásban felmerült 3.000 (háromezer) forint bünygyi költséget.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész mindhárom vádlott terhére súlyosbításért, I.r. II.r. vádlottal szemben a kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás súlyosbítása, III.r. vádlott esetében az előzetes mentesítés mellőzése érdekében-, míg I.r. vádlott és védője, valamint II.r. vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodsorban enyhítés végett jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az ügyészi fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta. I.rendű, valamint II.rendű vádlottvédői a nyilvános ülésen jogorvoslati kérelmüket azzal tartották fenn, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére is indítványt tettek. III.rendű vádlott védője az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A másodfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1)

bekezdése értelmében a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontja alapján - az iratok tartalmára tekintettel - mindössze az alábbiak szerint egészítette ki:

I.rendű vádlottat a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a 2013. március 20-án jogerőre emelkedett 2.B.XXI.1.110/2010/24. számú ítéletével a 2009. szeptember 16-án elkövetett hatóság félrevezetésének vétsége miatt 60.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

(I.rendű vádlotterkölcsi bizonyítványa a másodfokú bírósági iratok 9. sorszáma alatt.)

Az ekként kiegészített tényállás most már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlottak védekezésével szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul. A megállapított tényállás hiánytalan, teljes körűen felderített, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok maradéktalan megtartásával, a szükséges körben folytatta le. Ennek során megvizsgálta és értékelte azokat a bizonyítékokat, amelyek a múltbeli események megnyugtató tisztázásához szükségesek voltak. Ezeknek a bizonyítékoknak az igen részletes, a logika szabályainak is megfelelő, minden lényeges mozzanatra kiterjedő, meggyőző értékelésével adott számot ténymegállapításairól, köztük a vádlotti védekezések elvetésének okairól.

A másodfokú bíróság a minden mozzanatában helyesnek tartott értékelő tevékenység megismétlése nélkül - röviden - mindössze az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek:

Az általános forgalmi adóról szóló - az elkövetés idején hatályos - 1992. évi LXXIV. törvény 32.§ (1) bekezdése értelmében az adóalanyt megilleti az a jog, hogy az általa fizetendő adó összegéből levonja azt az összeget, melyet a részére teljesített termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás során egy másik adóalany rá áthárított. Az idézett adólevonási jog azonban kizárólag az előzetesen felszámított adó összegét *hitelesen igazoló dokumentum* birtokában gyakorolható; így akkor, ha az megfelel a számviteli törvényben előírt alaki és tartalmi kellékeknek. Az adólevonás gyakorlására jogosult vevő ugyanis csak ilyen körülmények között bízhat abban, hogy a számlát kibocsátó fél az adóbevallási és a teljesítési kötelezettségének eleget fog tenni; végső soron annak a befizetésnek, amit ő visszaigényelhet, illetve - saját fizetési kötelezettségét csökkentve - elszámolhat.

Ezért az általános forgalmi adóra elkövetett csalás, illetve adócsalás bűncselekménye vonatkozásában a felhasznált számlák hibátlan formai megjelenésének, vagy az okiratokban szereplő termékek pusztá megszerzésének

(birtoklásának), illetve a szolgáltatások teljesítésének (megvalósulásának) önmagában még nincs meghatározó jelentősége. Az ilyen ügyekben másról, ennél lényegesen többről van szó, annak tisztázásáról és megnyugtató megválaszolásáról, hogy a szóban forgó gazdasági események (termékértékesítések és szolgáltatásnyújtások) ténylegesen az adólevonási jog gyakorlásának az alapjául szolgáló okiratban feltüntetett módon, mindenekelőtt és leghangsúlyosabban az ott írt gazdasági társaságok között, a számlákon megjelenített időpontokban és feltételek mellett zajlottak-e le.

Ennek az ellenkezőjére vonatkozó következtetés jelen esetben a számlákat kibocsátó egyes gazdasági társaságok esetében részben azonos, részben különböző körülmények alapján volt levonható.

A **kft1.** esetében - amint arra az elsőfokú bíróság helytállóan utalt - a társaság fő tevékenységi köre (falusi vendéglátás) eltért a nevében kibocsátott számlákon szereplő tevékenységi körtől. A **kft1.**-nek II.rendű és III.rendű vádlottakon kívül bejelentett munkavállalója nem volt, így hiányozott a munkák elvégzésének személyi feltétele. Maga a II.rendű vádlottis elismerte azt a tényt, hogy nem az általa irányított gazdasági társaság, hanem alvállalkozók teljesítették a leszámlázott munkákat. Ennek az állításának az igazolására azonban egyetlen alvállalkozót sem tudott megnevezni, minden konkrét és ellenőrizhető adat közlésétől elzárkózott. Nem történt meg a valótlan tartalmú számlák átadása a cég könyvelését ténylegesen végző **tanú1** részére, ezért azokról a könyvelő nem bírt tudomással. Ennek megfelelően a **kft1.** 2003. év III. és IV. negyedévére vonatkozó áfa-bevallásában számottevően alacsonyabb összeget tüntetett fel annál, mint amely összeg a gazdasági társaság nevében kiállított számlákon szerepelt. A bizonylatok nagy részéhez nem kapcsolódott alvállalkozói szerződés, illetve teljesítésigazolás. Ezen túlmenően néhány számla vonatkozásában a valós tartalmat önmagában is kétségesse tevő további anomáliák voltak feltárhatók: a 2004. július 13-án kelt számlán szereplő munkáért a **kft2.** 6.430.000 Ft+ÁFA díjazásban részesült, ugyanakkor ezt az értéket jóval meghaladó, 8.200.000 Ft+ÁFA összegről szóló okiratot fogadott be II.rendű vádlottól. Az E0325641 számú számlán szereplő munkáért I.rendű vádlottcége 1.920.000 Ft+ÁFA díjazásban részesült, mellyel szemben 4.345.000 Ft+ÁFA értéket tanúsító bizonylatot fogadott be. A cselekmény vonatkozásában beszerzett személyi bizonyítékok is az első fokú bíróság következtetését igazolták; nevezetesen **tanú2** vallomása alapján is a számlák valótlan voltára lehetett következtetést levonni. A tanú határozottan kétségbe vonta a 2004. augusztus 2-át követő számlák kiállítását, nyilatkozata szerint a cégben munkavégzés nem történt. II.rendű vádlotta gazdasági társaság átruházását (2004. augusztus 2.) követően már nem volt annak tagja, tehát számlakiállítási jogosultsággal sem rendelkezett.

A **kft3** (későbbi nevén **kft4**) tevékenységi köre (vagyonvédelem) sem illeszkedett a számlákon megjelenő munkavégzéshez. A cég nevében kiállításra kerülő okiratokhoz alvállalkozói szerződés, teljesítés igazolás nem kapcsolódott. A számlákon megjelenő munkák egy része vonatkozásában I.rendű vádlottcége, a

kft2. alvállalkozói szerződést kötött a **kft1.**-vel is, és e két gazdasági társaság között álltak rendelkezésre a teljesítés igazolások. A kiállított bizonylatok nem a **kft3.** által vásárolt számlatömbből származtak, illetve ugyanabból a számlatömbből származó számlát nem csak ennek a gazdasági társaságnak, hanem a **kft1.**-nek a nevében is kiállítottak. **Tanú3,** a cég ügyvezetője tanúvallomásában elmondta, hogy a számlákról, az azokon szereplő munkákról nem volt tudomása, az okiratokat nem ő állította ki, azokon nem az ő aláírása szerepelt. Utóbbi körülményre vonatkozó előadását az igazságügyi írásszakértői vélemény is alátámasztotta.

A **kft5.** és a **kft2.** között alvállalkozói szerződés nem készült, a teljesítés igazolások kiállítása sem történt meg, továbbá a munkák egy részére az I.rendű vádlottáltal irányított gazdasági társaság a **kft1.**-vel kötött alvállalkozói szerződést. E társaságok vonatkozásában történt meg a teljesítés igazolásról szóló okiratok kiállítása is. A **kft5.** LC betűjelű számlatömbbel egyáltalán nem rendelkezett, valamint két számla kiállítási dátuma megelőzte a számlatömb megvásárlásának időpontját. Ezen túlmenően további anomáliát jelentett, hogy két bizonylat bélyegzőlenyomatán nem a cégszemélyeknek megfelelő székhely szerepelt. A Kft. cégnyilvántartásba bejegyzett ügyvezetői, **tanú4,** valamint **tanú5** egybehangzó nyilatkozatot tettek arról, hogy a számlákat nem ők állították ki, az azokkal összefüggő munkavégzésről tudomásuk nem volt, az azokon szereplő aláírás sem tőlük származott. Utóbbi körülményt az írásszakértői vélemény alátámasztotta.

Hasonló sajátosságok jellemezték a **kft6.** nevében megvalósult számlakibocsátásokat is. A számlatömb vásárlásának időpontja ennél a cégnél is későbbi volt mint a számlák állítólagos kiállításának kelte. A gazdasági társaság tevékenységi köre (szoftverkészítés és szaktanácsadás) nem illeszkedett a számlákon szereplő munkák típusába. E cég nevében kiállított okiratoknál is megfigyelhető volt, hogy ugyanarra a munkára I.rendű vádlott gazdasági társasága nem csak a **kft6.**-al, hanem a **kft3.**-al is szerződést kötött. A cég ügyvezetője, **tanú6** nem ismerte az I.rendű vádlottat, részére munkát nem végzett, a **kft2.**-vel kapcsolatban nem állt.

A fenti gazdasági társaságok között személyi átfedések is megfigyelhetőek voltak: II.rendű vádlott és III.rendű vádlotttagjai voltak a **kft1.**-nek, II.rendű vádlott 2003. december 9-ig tagja volt a **kft3** (későbbi néven **kft4**)-nek is. A III.rendű vádlott vette át I.rendű vádlott cégét, a **kft2.**-t. Közös jellemzőként említhető valamennyi, az ügyben értékelt számla vonatkozásában az a körülmény, hogy a tartozások kiegyenlítésére minden esetben az utólagos kontrollálás lehetőségét meghíúsító módon, készpénzben került sor. Közös sajátossága volt az okiratokat névlegesen kibocsátó gazdasági társaságoknak az is, hogy társasági adóbevallással a kérdéses időszakban nem rendelkeztek, az áfa-bevallásaikban feltüntetett összeg pedig nem felelt meg a kibocsátott számlákon szereplő általános forgalmi adó összegének.

A tényállásnak a társasági adóra vonatkozó részét az elsőfokú bíróság a bírói gyakorlatnak megfelelően állapította meg. Helyesen vette figyelembe, hogy a

becsatolt számlák valótlán tartalma miatt csak becsléssel lehetett a társasági adó alapját megállapítani, amely irányadó volt a bűncselekmény elkövetési értékének meghatározása során.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékoknak megfelelően részben a vádlottak ténybeli beismerő vallomásaival is összhangban határozta meg a sikkasztás, illetve a számvitel rendje megsértésére vonatkozó ténymegállapításait. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság elutasította I.rendű vádlottnak az utolsó szó jogán előterjesztett, saját ismételt kihallgatását célzó bizonyítási indítványát.

A vádlottnak a Be.117.§ (2) bekezdésében írt jogosultsága - bármikor dönthet úgy, hogy vallomást tesz - csak az elsőfokú eljárásban érvényesül korlátlanul, másodfokon ennek határt szab a Be.351.§ (1) bekezdése és a Be.353.§ (1) bekezdése. A másodfokú bíróság határozatát az elsőfokú bíróság - megalapozott - tényállására alapítja; a másodfokú bírósági eljárásban bizonyításnak akkor van helye, ha az elsőfokú bíróság a tényállást nem derítette fel, vagy az hiányos, továbbá, ha a bizonyítás az elsőfokú bírósági eljárásban megvalósult szabálysértés orvoslását eredményezheti.

Miután a másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság ítélete I.rendű vádlottekintetében is megalapozott, a büntetőjogi főkérdések eldöntéséhez szükséges mértékben felderített, és az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést sem vétett: a bizonyítási indítvány teljesítésére nem kerülhetett sor.

Az I.rendű vádlottnak az utolsó szó jogán tett nyilatkozata tartalmilag - korábbi tagadásával szemben - ténybeli beismerő vallomásnak volt tekinthető. A másodfokú bíróság álláspontja szerint önmagában is hiteltelenné tette felszólalásának az esetleges fenyegetésre vonatkozó részét az a tény, hogy erről sem az adóhatósági, sem a nyomozati, sem pedig az elsőfokú bíróság előtt nem tett említést, de erre vonatkozóan egyetlen más adat vagy bizonyíték sem merült fel.

A másodfokú bíróság megítélése szerint egyébként is kizárható az, hogy a mintegy két évet felölelő elkövetés során mindvégig kényszer vagy fenyegetés hatása alatt állt volna. Az a tény pedig, hogy a bűncselekményeket esetleg más felhívására, részben más érdekében valósította meg: I.rendű vádlottbüntetőjogi felelősségét nem zárja ki.

A fentiek szerint kiegészített tényállás a Be.352.§ (2) bekezdése alapján irányadó volt a fellebbezési eljárásban is.

E tényállás alapján az elsőfokú bíróság helyesen következtetett mindhárom vádlott büntetőjogi felelősségére, és cselekményeik minősítése is megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak.

A bejelentett fellebbezéseknek a felmentést, illetve hatályon kívül helyezést célzó része tehát nem volt megalapozott.

Az elsőfokú bíróság valamennyi bűncselekmény tekintetében igen részletes és helytálló jogi indokolással támasztotta alá minősítő tevékenységét, amelyet a másodfokú bíróság törvényesnek talált, azok indokai is helytállóak voltak.

A Btk.2.§-ában megfogalmazott jogelvre figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a Btk. időbeli hatálya vonatkozásában azt, hogy a cselekményeket az elkövetéskor hatályban volt Btk. rendelkezései alapján kell elbírálni, mivel azok tartalmaznak kedvezőbb elbírálási lehetőséget a vádlottak számára.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen, hiánytalanul tárta fel és azok tényleges súlyának megfelelő mértékű büntetéseket alkalmazott mindhárom vádlottal szemben.

A bűncselekményeknek az elkövetési értékben (I.rendű vádlottesetében 95 millió forintot, II.rendű vádlottesetében 59 millió forintot meghaladó) megnyilvánuló kiemelkedő tárgyi súlyával állt szemben az igen jelentős, nyolc évet elérő időmúlás mint enyhítő körülmény. Ezeket, valamint a büntetés kiszabása körében feltárt egyéb tényezőket is értékelve, mindhárom vádlottal szemben kiszabott büntetés szükséges, de egyben elégséges is a Btk.37.§-ában megfogalmazott büntetési célok eléréséhez, annak súlyosbítása, de enyhítése is indokolatlan lett volna.

Következésképp a másodfokú bíróság a jogorvoslati kérelmeknek a súlyosbítást, illetve enyhítést célzó részét is alaptalannak találta.

Egyetértett az ügyészi fellebbezésben írtakkal a III.rendű vádlottal szembeni előzetes mentesítés alkalmazásának indokolatlansága kérdésében. Az elsőfokú bíróság az említett vádlottal szemben az ún. enyhítő szakasz alkalmazásával szabta ki a szabadságvesztés-büntetést, és annak végrehajtását próbaidőre fel is függesztette. A megállapított cselekmények jellegére, súlyára és az elkövetési értékre is figyelemmel a másodfokú bíróság az enyhítő körülmények ellenére sem látott indokot további kedvezmény alkalmazására, ezért az előzetes mentesítésére vonatkozó rendelkezést mellőzte.

Korrekcióra szorult a I.rendű vádlottal szemben megállapított vagyonekbevonás mértéke is. A tényállás 2. és 3. pontjában szereplő sikkasztás büntette miatt indokolt volt az intézkedés alkalmazása, a társasági adó vonatkozásában azonban a másodfokú bíróság ezt nem találta elfogadhatónak. Ebben a körben ugyanis az elvonandó haszon közvetlenül nem I.rendű vádlottnál, hanem a gazdasági társaságnál keletkezett. Ezért a Btk.77/B.§ (2) bekezdésének második mondata szerint legfeljebb a gazdasági társaságot lehetett volna a haszon megfizetésére kötelezni. A **kft2.** időközben felszámolásra került, így a kft2.-vel szemben szankció alkalmazására törvényes lehetőség már nem volt. Ennek megfelelően a másodfokú

bíróság a vagyonekbevitel mértékét a I.rendű vádlottterhére megállapított 2 rb. sikkasztás elkövetési értékére, 15 millió forintba csökkentette.

A kifejtetteknek megfelelően a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a III.rendű vádlottjára alkalmazott előzetes mentesítést, valamint a I.rendű vádlottat terhelő vagyonekbevitel mértékét érintő részében a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Be.381.§ (1) bekezdése alapján kötelesek I.rendű és II.rendű vádlottak a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére.

P é c s, 2013. június 7.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Halász Etelka s.k. előadó bíró, Dr.Tóth Sándor s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 6.B.200/2012/46. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.II.10/2013/14. számú ítélete folytán - az abban írt változtatásokkal - a 2013. évi június hó 7. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

.Krémer László s.k.
a tanács elnöke